

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din

za inozemstvo 20—

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Mikšičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 64. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barbarska ulica št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova cesta.

Razna pri pošt. črtov. zavoda št. 11.542.

Ljubljana, 1. marca.

Gremij trgovcev v Ljubljani je z današnjim dnevom razglasil občutno podražnje večjega števila vsakdanjih potrebščin. Med njimi so najpogostejša: kakor sladkor, čigar cena je skočila pri kilogramu na 26 Din, in mast, katere stane sedaj 42 Din.

Ljubljanski trg ni le vsak dan dražji, marveč postaja tudi od dne do dne bolj prazen. Mesariji se bore za posredne komade živine. Doljše meso vseh vrst, špeh in mast izgineta s tržnih stojnic in le v branjenskih lopah vidimo, da se vsak dan bolj kupijo svinjake, čitrone in oranže.

Repa za sladkor je bila že v jeseni pod streho, mast od lanihkih prašičev še najkrajše ob Novem letu v eham-bah in vendar so teh, kakor cene vseh drugih vsakdanjih potrebščin v zadnjih mesecih narasle za 80—100 odstotkov. Gospod Stojadinovič lahko s ponosom gleda na svojo finančno in trgovsko politiko. Ob njegovem nastopu je bilo prvo njegovo delo, da je uničil izvozno carino na mast, koruzo in druga živila. Pospešen eksport vseh teh vsakdanjih potrebščin je bil cilj njegovega prizadevanja. Radikalna vlada je obetala, da bo s povečanim izvozom dvignila kurz našega dinarja ter tako zopet vzpostavila normalnejše cene ter blaginjo v državi.

Po treh mesecih radikalnega gospodarstva nastopa vsak dan večje razočaranje za konsumenta. Velikanske množice pridelkov je zapustilo zadnje čase granice naše države. Z našo mastjo, z mesom, s koruzo in drugimi živilami smo osredili Avstrijo, Nemčijo, Italijo. Istočasno pa je naš dinar izgubil na svoji vrednosti. Tako je valutna politika gospoda Stojadinoviča doživela popoln fiasko.

Splošna draginja je sedaj tako narasla, da prav resno ogroža obstoj velikega dela naroda. Vlada še do danes ni povišala draginskih dodatkov državnim nameštencem in če bi jim tudi še nakazala od finančnega odhoda sklenjena povzroke, bi isti vendar niti od daleč ne mogli odtehtati povzračanja cen vsakdanjih potrebščin. Tudi za delavstvo postaja preživljanje nemogoče in v nekaterih panogah industrije so morali povišati mozdne. Njim sledi nujno podražanje industrijskih izdelkov. Na ta način napravimo zopet velik korak k novi splošni draginji.

Sedaj imajo ljudje priliko, da primerjajo radikalni režim s prejšnjim, ko so imeli v vladi tudi demokrati sodelujočo besedo. Meseca novembra so bila živila skoraj za polovico cenejša kot danes. In vendar je takrat vse napadalo samo demokrate ter jih delalo odgovorne za draginjo. Vsa lažnost je pri nas na ves glas kričala, da je treba za vsako ceno etimologizirati »demokratski« režim. Nato da bodo takoj nastopili zlati časi.

Demokratska vlada je padla. Z njo so bile pokopane vse akcije za omiljenje draginje. Šele sedaj je mogoče vsakomur izpregledati, kako zlobno so bili napadi na ministra dr. Žerjava o strani velicagrarcev in njegovih neprijateljev. Z obeh strani je nehalo vsa državna kontrola nad trgov najvažnejših živil ter s tem edino pravilna in dalekosežna politika za prekrbo ljudstva s cenejšim kruhom.

Volilna borba

RAZPUST POKRAJINSKE UPRAVE V ZAGREBU?

Beograd, 1. marca. g. Ker prihajajo v Beograd dan na dan pritožbe glede naličnega ponašanja nižjega osebja političnih oblasti, so se vršile v ministrstvu notranjih poslov posvetovalne, ki so se tikala tega vprašanja. Kakor se čuje, se v najkrajšem času izpremeni celokupna pokrajinska uprava v Zagrebu.

PROTEST UCITELJSTVA.

Beograd, 1. marca. g. Danes se je pri ministrskem predsedniku Pašiću zgledala deputacija učiteljev in mu izročila protest zaradi množičnih in nepravilnih premestitev učiteljev.

KREDIT ZA VOLITVE.

Beograd, 1. marca. g. Ministrski svet je odobril kredit v znesku šest in pol milijona Din za izvedbo volitev.

SOCIALISTIČNE LISTE.

Beograd, 1. marca. n. Socialno-demokratska stranka je postavila kandidatno listo v 20 volilnih okrožjih.

NAJEMNIŠKA LISTA V BEOGRADU.

Beograd, 1. marca. n. Kakor poročajo »Novosti«, so postavili beograjski najemniki posebno listo. Najavili so tudi več število, na katerih bo govoril nosilec liste odvetnik Grebenac.

Kronski svet radi zavlačevanja evakuacije Sušaka

ITALIJA ZAHTEVA PRED EVAKUACIJO OBNOVITEV PROMETA Z REKO.

Beograd, 1. marca. g. Ker italijanska vlada še vedno zavlačuje evakuacijo Sušaka, se je polastila beograjskih političnih krogov bojazan in je bil radi tega sklican za danes kronski svet, ki se je vršil na dvoru in kateremu je predsedoval kralj Aleksander. Na kronskem svetu se je ugovarilo, da namerava Mussolini potem paritetne komisije izvršiti gotove izpremembe konvencij, da si komisija v to ni kompetentna. Zato so sklenili, da ostaneta naša člana paritetne komisije dr. Matko Laginja in admiral Prica v Beogradu, kjer bosta delala skrbno pri ministru zunanjih poslov dr. Ninčiču.

Italija zahteva, da se izvrši evakuacija Sušaka šele po vzpostavitvi železniške zveze z Reko. Za izpraznitev Sušaka je določen kot zadnji rok 3. marca. Tretja cona bi se imela izprazniti prihodnji teden. Kralj je na današnjem kronskem svetu posebno odločno zastopal mišljenje, da se imela evakuacija izvršiti brez izprememb, kakor je bilo dogovorjeno. Zato bosta naša člana paritetne komisije imela navodila, naj se izvrši naprej evakuacija, potem šele se pristopi k ureditvi železniških zvez in prometa. Radi tega vprašanja je italijanski poslanec v Beogradu Negrotti posetil Pašića in Ninčiča.

Opatija, 1. marca. l. Paritetna komisija čaka še prihod admiral Prica, potem začne takoj z delom. Italijanska delegacija se je že parkirala sestala s podkomisijo treh belih ekspertov (predsednik Depoli, Bacich-Girardelli in Ossol-mack). Na drugi strani je tudi jugoslovanska delegacija v živahni stiki z jugoslovanskimi oblastmi na Sušaku.

Včeraj popoldne je prisel semkaj delegat Račić, ki je izjavil dopisniku »Piccola«, da preveča vse člane jugoslovanske delegacije zavest, da je pri teh pogajanjih treba ustvariti kordinalno bazo za gospodarske in politične odnose z Italijo. Obe državi bi radi izmenjavali medseboj svoje produkte in obe državi sta trpeli škodo, ker se je prehodno stanje tako zavleklo. Treba je torej temu stanju napraviti konec. Račić je nadalje izjavil, da je sklenila jugoslovanska delegacija, da se bo pri pogajanjih opirala vsehokaj političnih debat, ker bi vzbujale te le medsebojno nezaupanje.

Otvoritev jugoslovansko-bolgarske konference v Nišu

POVOLNI IZGLEDI ZA UGODEN POTEK.

Niš, 1. marca. r. V veliki dvorani okrožnega načelnstva so se danes sestali naši in bolgarski delegati paritetne komisije. Točno ob 11. je minister Nešić otvoril s daljšim nagovorom prvo sejo. Pozdravil je bolgarsko delegacijo v imenu naše vlade in poudarjal, da je naloga, ki jo ima konferenca, sicer delikatna, toda v dobri volji, ki jo opazja, vidi zagotovilo uspeha.

Za njim je povzel besedo bolgarski delegat Nejkov, ki je izjavil, da so ga navdala besede pooblaščenega ministra Ljube Nešića, ki jih je govoril v imenu beograjske vlade, z velikim zadovoljstvom. Zato prosi ministra, naj sporoči beograjski vladi uverjenje bolgarske delegacije, da je prišla v Niš, da se tu postavi temelj za bodoči sporazum med obema bratskima narodoma. On trdno upa, da pride do takega sporazuma. Naloga je težka, vendar je

ne bo nič oviralo. Trdno je prepričan, da se kmalu uglaadi pot za medsebojni sporazum.

Za Nejkovom je govoril zopet jugoslovanski delegat Lazić, ki je pozdravil bolgarske delegate v imenu naše delegacije. Tudi on se trdno nada, da se vsa vprašanja dovoljno rešijo. Naša delegacija je prišla v Niš z dobro in iskreno voljo in je zato z ozirom na besede bolgarskega delegata Nejkova upati, da se reši tako važen, kočljiv in koristen posel ugodno za obe državi.

Nocoj je minister Nešić priredil na čast bolgarskim delegatom banket, katerega sta se poleg delegatov udeležila tudi veliki župan in poveljnik divizije. Za intri dopoldne je odrejena seja paritetne komisije. Sejam bosta izmenoma predsedovala Nešić in Nejkov.

Ministrski svet

Beograd, 1. marca. r. Danes zvečer se je na dvoru vršila seja ministrskega sveta, ki ji je predsedoval kralj. Prisotni so bili ministrski predsednik Pašić, dalje ministri dr. Ninčič, Ljuba Jovanović, dr. Stojadinović in dr. Vujičić. Razpravljali so o notranji politični situaciji.

IZ MONOPOLSKÉ UPRAVE.

Beograd, 1. marca. r. Upravni odbor samostojne monopolne uprave je sklenil, da se iz finančnih razlogov ukine dogovor s Srbsko zadružno banko, v zmlusku katerega bi se imela skupno zgraditi tvornica vilgali v Novem Sadu. Da pa se vendar omogoči zgradnja tvornice, je monopolna uprava začela pogajanja z neko drugo beograjsko banko.

Beograd, 1. marca. r. Na včerajšnji seji samostojne monopolne uprave so govorili o reorganizaciji uprave. Sklenjeno je bilo, da se predvsem ukinejo pokrajinske monopolne uprave, ker povzročajo le nepotrebne stroške.

Grof Bethlen obišče Beograd?

Praga, 1. marca. s. Po neki britanski vesti bo obiskal madžarski ministrski predsednik grof Bethlen po koncu politične sezi le glavnega mesta Male antante, med njimi tudi Prago in Beograd. Predsednik namerava ob tej priliki skleniti nekaj trgovskih pogodb in omiliti napetost med Madžarsko in Malo antanto.

TRGOVINSKA POGODBA MED NEMČIJO IN ITALIJO.

Berlin, 1. marca. s. Nemško-italijanska trgovinska pogodba z dne 28. avgusta 1921, katere veljavnost je bila z 31. majem 1922 podaljšana, je dne 1. marca 1923 podaljšana brez sprememb za nadaljnjih 9 mesecev.

POLJSKO-LITVANSKI BOJ.

Pariz, 1. marca. l. Po vesteh iz Varšave so litvanski vstaki znova napadli obmejne poljske čete pri Przetagu, pri Oraniju in Kolitana ter Swienclanyu. Povod so bili ustaši odšli z velikimi izgubami.

Koroški Slovenci in beograjske konvencije

ČUDNO STALIŠČE NAŠEGA DUNAJSKEGA POSLANIKA.

Celovec, 1. marca. l. (Preko Dunaja.) Neizodovoljnost koroških Slovencev z uspehi beograjskih avstrijsko-jugoslovanskih pogajanj se je še povišala, ko so se vrnil zaupniki iz Beograda in izjavili, da je neuspeh večinoma pripisati dunajskemu poslaniku Popoviću. Zaupniki so bili v Beogradu informirani, da se je ta poslanik držal v svojem referatu preveč avstrijskega stališča. Zavzel je v svojem referatu stališče, da niso povzročile pomankanja slovenskih učiteljev in duhovnikov določbe avstrijske vlade nego agitacija Koroške stranke, ki je skušala izvabiti slovenske inteligente iz Koroške.

ga v Jugoslavijo, da pridobi na agitatorjih za svojo stranko(?). Grünbergerjevo poročilo zunanjemu odseku.

Dunaj, 1. marca. l. Na današnji seji zunanjega odbora je poročal zunanji minister dr. Grünberger o pogajanjih in doseženih uspehih v Beogradu, ki so posebej v pogledu povojnih obveznosti zelo ugodni. Jugoslovanska vlada pa je pri predlogih o poravnavi milijardnih zneskov za izgubljene vojaške stvari in povračilu imetja nekako 50 avstrijskih tvež odločno ugovarjala. Vprašanje se odstopi mešani komisiji.

Zopefna vest o pogajanjih med Francijo in Nemčijo

POLOŽAJ V PORUHRJU NESPREMENJEN.

London, 1. marca. l. V tukašnjih do-bro informiranih krogih izjavljajo, da je napravila tereja Bonar Lawa, naj predloži Nemčiji svoj plačilni načrt, v Parizu jako ugoden vidi. Zdi se, da ta predlog angleške vlade tudi v Nemčiji ne bo ostal brez odgovora. Ta korak znači prvo razmotanje vedno rastoče krize v ruhrskem o emu. Metljo, da bo »zmilja izročila kot plačilni načrt svoječasno načrt reparacijske komisije, na kar se tudi Francija ne bi mogla upirati, da se v leži pogajanj o reparacijskem vprašanju. V berlinskih vodilnih krogih s smatrajo ta namigovanja za francoski poslušni nalon.

Essen, 1. marca. l. Zasedbene oblasti so odredile razpust essenske policije. Včeraj so 60 stražnikov naložili na avtomobile in jih peljali na mejo Nemčije. Namesto policije bo imel Essen sedaj meštansko stražo 600 oseb, katere bo imenovala in uniformirala zasedbena oblast. V Bochumu je bilo sinoči na neki seji aritiranih dvanaest navrateljev velikih essenskih industrijskih obratov. Francozi so poprej mestno četrt, kjer se je nahajalo poslopje z zborovalci, zavarovali s tanki in strojnimi. Francozi pobirajo od včeraj dalje 10 odst. davka

na vse v Poruhrje importirano blago. Dalje so zasedbene oblasti odredile rekvizicijo zasebnih avtomobilov, tovornih avtomobilov in luksuznih vozil.

Včeraj dopoldne so zasedli Francozi kolodvore v Ehrenbreitsteinu. Engersu, Neu-Wiedu, Rössdorfu in Wabnu ter na dotičnih progah ustavili promet. Posebnih incidentov ni bilo. Nemško prebivalstvo se polagoma udaja v usodo. Stanes pridobiva za svojo akcijo pametnega sporazuma s Francozi vedno več pristavev.

ATENTAT NA GENERALA DEGOUTTEA?

Berlin, 1. marca. s. Danes je bila na borzi razširjena vest, da je postal general Degoutte v zasednem ozemlju žrtve atentata. Oficielnega potrdila te vesti še ni.

NOVA NEMSKA PROTESTNA VOTA.

Berlin, 1. marca. d. Nemška vlada je poslala vsem državam, ki niso udeležene na ruhrskem konfliktu, noto v kateri protestira proti ostrenu postopanju francoskih oblasti s prebivalstvom v okupiranih ozemljih. Jedrnatni notji je izročila Nemčija tudi francoski in belgijski vladi.

Lord Curzon o ruhrskem sporu

SENZACIONALEN GOVOR ANGLEŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

London, 1. marca. l. Zunanji minister Lord Curzon je imel v Aldwich-klubu daljši govor o svetovnem političnem položaju. Dotaknil se je seveda tudi ruhrskega problema, o katerem je izjavil med drugim: Boj med Francijo in Nemčijo uničuje vso Evropo in preprečuje vzpostavitev mednarodnega mira. Klub koncu svetovne vojne traja vojna z vsemi svojimi grozotami, gospodarskimi in socialnimi, dalje in to še v večjem obsegu. Francoskonemški boj ni boj, ampak je merjenje sil dveh tekmecev na življenje in smrt, borba ki izčrpava sile vsej Ev-

ropi. Nočem reči ničesar, kar bi moglo povečati disharmonijo med nami in zavestniki. Vendar pa mislim, da soglasna naše javno mnenje v sodbi, da okupacija Poruhrja ni bila niti potrebna, niti koristna. Čeprav je bila morda juridično utemeljena, Angleško javno mnenje zato soglasno odobrava, da se Anglija ni udeležila te operacije.

Rešitev reparacijskega problema ni samo stvar Francije, Belgije ali Italije, ampak je zadeva mednarodnega značaja na kateri smo tudi mi jednako zainteresirani.

Še vedno nikake odločitve v Angori

NOV KONFLIKT MED ANGLIJO IN FRANCIJO?

Pariz, 1. marca. g. Iz Angore poročajo: V angorskih krogih prevladuje mnenje, da mirovna pogodba v sedanjem osnutku ni sprejemljiva. Večina soglasja s tem, da naj se sestavi nova, ki bo boljše dogovarjala političnim in gospodarskim interesom obeh delov kakor dose-danja.

Carigrad, 1. marca. s. »Havas« poroča: Kakor javljajo iz Angore prevladuje tam splošno prepričanje, da se bo rešil lausannski konflikt ugodno. Razpoloženje je zelo optimistično. Brščas bo Turčija predlagala nobitvene spremembe zavezniškega osnutka, ki pa ne bodo take, da bi ovirale sporazum.

London, 1. marca. l. Poročevalce

»Daily Express« javlja iz Carigrada, da se bavi Mustafa Kemal paša z mislijo početi z vlogo Cromwella. Če bi se narod na skupščini uprla sprejeti mirovno pogodbo, za ta slučaj ima zbrane še močnejše čete v okolici Eski-Tehrira.

London, 1. marca. s. Diplomatski poročevalec »Daily Telegraph« je zvedel, da bo Poincare na brže protestiral pri angleški vladi, ker je brez predhodnega sporazuma s Francijo odstranila iz smirne luke vse svoje vojne ladje razen ene. Temu nasproti zatrjuje »Reuters«, da so vsi zavezniški poslali angorski vladi spomenico, o kateri so se izjavili pripravljene za omejitve števila vojnih ladij v smirski luki.

Borze dne 1. marca

Curiz: Berlin 0.0234, Newyork 532.75, London 25.09, Pariz 32.47, Milan 25.65, Praga 15.80, Zagreb 5.30, Budimpešta 0.1775, Varšava 0.012, Dunaj 0.0074875, Sofija 3.10.

Zagreb, devize: Dunaj 0.143 — 0.144, Berlin 0.445 — 0.455, Budimpešta 3.35 — 3.425, Bukarešt 47.50 — 48.50, Milan 485 — 488, London 475 — 477, Newyork 100 — 101, Pariz 610 — 620, Praga 300 — 301, Svica 1898 — 1905, Varšava 0.22 — 0.23, valute: dolar 98 — 99, avstr. krome 0.141 — 0.142, šeske 295, madžar-

ske krome 3.10, funti 470, franki 615, li-re 475 — 478. Elekti: Ljubljanska kreditna 215 — 240, Prastrediona 1137.50 — 1140, Slavenska 102 — 103, Slovenska eskomptna 162, Dubrovniška paroplovna 1350, Trboveljska premogokopna 800 — 850.

Beograd, devize: Bukarešta 51 — 52, Berlin 0.44 — 0.45, Dunaj 0.143 — 0.144, Budimpešta 3.25 — 3.45, Sofija 58 — 60, Praga 300 — 302, Zeneva 1900 — 1920, Pariz 615 — 620, Newyork 101.75 — 102.75, London 478 — 483, Milan 483 — 487.

Klerikalizem, povzročitelj vojne

Današnja številka »Domovine« prinaša na uvodnem mestu pod gornjim naslovom članek, ki odgovarja indirektno na zadnjo pamfletistično klerikalno brošuro »Sodite po delih«. Članek tako jasno in točno razkriva klerikalno demagogijo, da ga podajamo v naslednjem tudi našim čitateljem.

Te dni smo čitali klerikalno volilno brošuro, v kateri se je SLS podala na solnce glede vprašanja, o katerem solnce pač ne prenese.

Nihče ni prijatelj vojaških bremen in ni bil prvi, ki bi glasoval za odpravo vojaštva, če bi tudi brez njega bila naša država izven vsake nevarnosti. Sedaj pa prežijo Lah, Nemec, Madžar, Bolgar in Arnavt na vseh naših mejah, da bi nam ugrabili kos naše zemlje. Da jih držimo v strahu, je že potrebno nekaj vojaštva. Naši poslanci so predlagali, da se vojna služba zniža na deset mesecev. Kdaj so klerikalci v Avstriji predlagali, kaj se triletna vojna služba zniža? Nasprotno, klerikalci so glasovali v Avstriji za rekrute, za triletno vojno službo, za nabavo novih kanonov in pušk ter dopuščali, da so naši sinovi služili v daljnih krajih. Seveda, takrat je šlo za Avstrijo, t. j. za najboljši klerikalno državo.

Nihče ne hvali čez dno in strn vojaške uprave, ki je v glavnem v rokah radikalne stranke, ali to je gotovo, da se našim vojakom glede ravnanja in prehrane godi v naši vojski bolje kakor je bilo v avstrijski, kjer so hodili raztrgani in gladni in kjer so se naučili samo surovosti. Zlasti so bili avstrijski oficirji prave zverine, ki preprostem vojaku niso privoščile nobene dobre besede. V naši vojski pa mora vsakdo priznati, da so oficirji skoraj noč in dan skupaj z matrovi in da vladajo med njimi prav dobro razmerje. Če so kje kakšne nerednosti, so jih naši poslanci nemudoma ovadili na pristojnem mestu in krivci ter surovine, ki jih je najti povsod na svetu, so bili nemudoma najstrožje kaznovani. Demokratski poslanci so se neprestano zanimali za počute naših vojakov in dobili zadovoljiva pojasnila.

Predlansko leto je zaradi neodpušljive brezbrzičnosti na železnica zbolelo in pomrlo nekaj vojakov na transportih. Višar ogorčenje je bil soglasen in parlament je izvolil poseben odbor, ki je zadevo preiskaval. Tedaj pa so klerikalci, socialisti in zemljoradniki, ki so prej najbolj kričali, obmolknili, in ko je bilo treba vojnemu ministru Zečeviču dokazati, da je on kriv, teh gospodov sploh ni bilo blizu in niso prinesli nobenih dokazov, tako da se je Zečevič rešil pretež obtožbe. Tako opozicija, kakor je bila klerikalna, ni resna, ker je samo kričala; ko pa je bilo treba dokazati, se je naslonila samo na časopisna poročila. Najbolj nesramno je očitano, da so demokratski bili za vojno, ko so napadli Karla iz Budimpešte. Mi vsi vemo, kako resni so bili tisti časi in da je le odločen nastop Jugoslavije povzročil, da se je Karlo moral za vselej odpeljati in s tem nam je bila priljubljena vojna sedaj ali pa pozneje. Podoba je, kakor da je klerikalcem žal, da Karlo ni ostal v Budimpešti.

Vse to pa bi nas nič ne razburilo, kajti tudi mi mnogokrat upravičeno napadamo vojaško upravo. Razburja nas pa, da se upajo o teh vprašanjih pisati tisti ljudje, ki so v Avstriji ob vsaki priliki blagosiljali avstrijsko vojsko, ki so glasovali za vsak vojaški kredit in za vsako pomoč rekrutov. Ti ljudje so pred vsemi avstrijskim oficirjem delali globoke poklone in vsa cerkev je bila na nogah za povzdigo militarizma. Leta in leta je klerikalizem hujskal proti Srbom in Rusom, češ, da so krivoverci in da jih je treba iztrebiti. Sedaj je dokazano, da je glavno glasilo SLS »Slovenec« prejemalo za to pisanje denar od avstrijske vlade. S tem pisanjem je pripravljalo »Slovenec« in vsa njegova stranka vojno proti Srbom in Rusom, kajti če bi bili ljudje julija 1914. v Avstriji takega mišljenja kakor so bili oktobra 1918., bi se ne bil našel v Avstriji noben državnik, ki bi se ugal napovedati vojno. Tako pa je začetkom julija 1914. vsa klerikalna stranka z vsemi sedanjimi svojimi voditelji na čelu sprejela blagoslov ljubljanskega škofa Jęićića, ki je blagoslovil vojake zato, da smejo iti ubijati sovražnika. Unionisti shod, ki se ga je udeležilo vse sedanje vodstvo SLS in ki se zamna skuša na priti samo dr. Šusteršiču na hrbet, je eden izmed povzročiteljev svetovne vojne. Pisava glavnih glasil SLS vsa leta poprej, zlasti pa ob početku vojne, je bila pravi zločin nad narodom. Brez slavnostnih klerikalcev, brez ljubljanskega škofa in njemu verne duhovščine Avstrija ne bi bila imela moči, da se odloči za vojno proti Srbom. Slovenski klerikalizem je tudi med glavnimi krivci svetovne vojne.

Zato se nam pa kabl, ako klerikalci sedaj ščuvajo invalide proti državi. Ali vas ni sram, katoliški duhovniki in pri- »aši SLS, če vidite invalide? Ali ne čutite, da ste vi sokrivi njihove nesreče? In ko zabavljate na revščino in bedo, ki se je razvila po vojni, ali ne čutite, da ste vi oni, ki ste gnali naše ljudstvo v vojno in ste ustvarili na ta način to bedo?

Nekateri so že hoteli pokrniti plašč nesmiljenja preko klerikalnih lumpov, ki so pod vodstvom svojega škofa in duhovščine povzročili svetovno vojno ter gnali stotine v smrt, in ki so se norčevali iz ubogih žen in otrok, ko so zvi- »jali oči in blagorajali vojake, ki smejo na fronto.

UBAŽA Klerikalna demagogija, kaj pa je bilo zabranjeno, da se žrtuje za Avstrijo? Zgodovinska resnica pa se ne da izbrisati. Predzrna nesramnost je, če taki ljudje sedaj pišejo o vojni in o vojnijskih bremenih. Invalidi, bolniki, vdove in sirote ter vsi milijoni revežev, ki jih je vojna spravila ob vse, bi morali zagrabiti palico in pogrniti zločinski klerikalizem iz naše javnosti.

Krasno zborovanje mariborskih pridobitnih krogov

e. Maribor, 28. februarja.

Sinoči je sklical mariborski trgovski gremij v Gambinovo dvorano zborovanje mariborskih trgovskih in obrtnih krogov, ki so se povabili odzvali v krasnem številu. Razpravljalo se je o vprašanjih, ki jih ima bodoči parlament rešiti v korist trgovskoobrnih krogov. Tajnik trgovskoobrnih zbornic Mohorič je podal referat, na podlagi katerega se je končno sprejela resolucija. Predsednik gremija Weichsel je govoril za njim in je protestiral proti podzavljenju Južne železnice v teh časih, nakar je dvornik svetnik dr. Marj in Ljubljano s svojo strani objubil, storiti vse za trgovce in obrtnike. Govoril je tudi iz Celja došli kandidat pridobitnih slojev Ivan Rehek, ki je bil navdušeno pozdravljen. Končno se je sprejela nastopna resolucija:

1.) Gospodarski krogi mariborske oblasti energično protestirajo proti dejstvu, da se rešujejo najvažnejši gospodarsko-politični problemi, kakor pogodbe z Italijo in konvencije z Avstrijo, pri katerih gre za gospodarski obstoj in razvoj Slovenije, v brezparlamentarni dobi brez pritegnitve zainteresiranih gospodarskih korporacij.

2.) Vprašanje preureditve Južne železnice je za nas eminentne važnosti, ker je od tega vprašanja odvisen uspeh trgovine v Sloveniji. Z ozirom na današnje finančno situacijo smatramo sedanji čas za neugoden za prevzeto Južno železnico v državni najem, ker bi to prevzeto pomenilo za našo državo znatna finančna bremena. Protestiramo tudi proti predlagani novi delitvi parka Južne železnice, ker bi se vsled tega pri nas prometna situacija poslabšala. Smatramo, da je najbolje, da ostane uprava Južne železnice še nadalje v zasebnih rokah. Protestiramo tudi proti temu, da se dovoljujejo inozemstvu olajšave tarif v tranzitnem prometu v Sloveniji.

3.) Protestiramo proti temu, da so se zdeli zakoni o socialnem zavarovanju in uredili nevarnosti razredi brez zasli- »šanja gospodarskih krogov in zahtevamo, da se ta zakon takoj po zopetnem skli- »kanju skupščine revdira. Protestiramo dalje proti uvedbi nezgodnega zavarova- »nja za trgovce in obrtnike in proti ukli- »njenju samostojne bolnišnice blagajne.

4.) Protestiramo proti malenkostnemu šikaniranju trgovcev pri označbi cen in zahtevamo, da se ta zakon enako izvaja v vseh delih države.

5.) Predlagamo, da se, kar se tiče za- »družništva, urede davčne olajšave tako, da bodo favorizirane zadruge po njih važnosti, protestiramo pa proti oprošče- »nju davkov vseh zadrug.

6.) Z ozirom na nastalo pomanjkanje gotovine predlagamo, da se favorizira brezdennarni obračun in da se uvede glo- »be plačevanja davkov in carine čekovni promet. Zahtevamo nadalje, da se izpla- »ča pri kolkovanju kronskih novčanic za- »držana denarna vsota, ki znaša v Slo- »veniji 145 milijonov kron.

Na predlog trgovca Tonceja se je spre- »jela še ena resolucija, ki protestira proti samolastnemu nastopanju mariborske po- »lice pri tolmačenju zakonov in naredb.

Politične beležke

+ Shodi demokratske stranke na Stajerskem. Prihodujo soboto zvečer in v nedeljo priredi demokratska stranka v bivši Stajerski v zvezi s kmečko obrtno zvezo v sledečih krajih volilno shode: Sredice, Fram, Pravlje, Slivnica, Radvanje, Šostanj, Šmartno ob Paki, Vransko, St. Pavel, Mestnje, Šmarje, Ptuj, Svečina, Gornja Kungota, Mala Nedelja, Vitanje; govo- »rili bodo na shodih sledeči gospodje: dr. Kukovec, Rehek, Gumzej, prof. Mravljak, posestnik Mravljak, Puklavca, Malgaj, Lovro Petovar, nadučitelj Ovetko, dr. Roš, ravnatelj Voglar, dr. Koderman, Ivan Kežar, dr. Müller, Novak, dr. Reisman, Vekoslav Spindler, dr. Boštjančič, Vahtar, Monjak in drugi. Poleg teh shodov bo še cela vrsta zaupnih sestankov.

+ Shod javnih nameščenec v Ptuj. V ured. 28. februarja je sklical uradniški kandidat mariborskega volilnega okrožja prof. Mravljak v Ptuj velik sestanek javnih nameščenec, ki je bil prav dobro obiskan. Navzočim je razložil potrebo, da se javni nameščenec polnoštevilno udeleže volitev v narodno skupščino, ki bo mora- »la razpravljati predvsem o uradniški pragmatiki. Le če so javni nameščenec zastopani v močni stranki po svojem stanovskem tovarišu, je pričakovati ugodno rešitev uradniškega vprašanja. Izmed navzočih je bila večina od nasprotnih strank. Kljub temu je potek- »el zborovanje stvarno in mirno ter je kandidat prof. Mravljak krepko odgo- »varjal na razne že obrabljene insinua- »cije na račun demokratske stranke, ki je edina resno zastopala interese javnih nameščenec. Na shodu je nastopil tudi ptujski radikalec Oroslav Kušec, ki je bil mnogi, da so invalidi po do-

MONSTRUM ministri so preves dobili. Z največjo indignacijo ga je s protido- »kazni zavrnil prof. Mravljak, ki je sam invalid. — Istočasno je imel srečni kandidat Lovro Petovar v ptujski okoli- »lici volilni shod, ki je bil zelo dobro obiskan in bo rodil lepe uspehe.

+ Kandidature demokratske stranke na Hrvaškem. Nosilec demokratskih list na Hrvaškem in v Slavoniji so sledeči: mesto Zagreb dr. Lujo Vojnović; ličko - krhavska županija Svo- »tozar Pribičević, modruško - reška žu- »panija s Krkom dr. Srgjan Budisavljević, zagrebška županija dr. Edo Lukinić, varaždinska dr. Hinko Križman, bjelovarsko-kržiževačka Večeslav Wilder, požeška Svetozar Pribičević, viro- »vitiška dr. Ivan Ribar, eremska dr. Svetislav Popović.

+ Tudi dr. Korošec je hnd na Neme- »ce, toda ne doma na Slovenskem, kjer mu zaenkrat niso storili še ničesar za- »loga, pač pa po Vojvodini. Hrvatski listi namreč poročajo, da se je dr. Ko- »rošec udeležil treh shodov bunjevsko- »čokaške stranke in v svojem govoru ostro napadal Nemce, ker so postavili svoje lastne kandidatne liste.

+ Novačanova »Naša Vasa« — radi- »kalsko glasilo v Mariboru. Včeraj je izšel v Mariboru kot glasilo radikal- »ske stranke tednik »Naša Vasa« pod odgovornim uredništvom radikalnega strankinega tajnika gosp. Trošta. List je tiskan v socialistični »Ljudski tis- »karni. Glavni sodrudič je neki bivši komunist, sedaj uslužben pri klerikalcih. Prva številka napada vse vprek po vzoru »Straže«: Orjuno, dr. Ku- »kovec, dr. Reisman in dr.

+ Tudi eden! Radikaleci poberejo za svojega kandidata menda vsakega člo- »veka, ki se jim ponudi in samo tako se je moglo zgoditi, da imajo na svo- »jih kandidatskih listah bivše komuni- »ste in podobne ljudi. Ali v virovitiški županiji se je, kakor poročajo beograjski listi, zgodilo čudo, da je radikal- »ski kandidat, po političnem prepriča- »nju frankovce Franjo Solarić, obenem tudi kandidat na listi Radičeve stranke — in v istem okrožju! To se men- »da nobeni drugi stranki ni zgodilo, ker vsaka gleda na to, koga kandidira.

+ Občinski tajniki v Banatu proti radikalnemu terorju. Občinski tajniki celoga Banata so predvčerajšnjim imeli v Velikem Bečkereku veliko pro- »testno zborovanje proti krivicam, ki se jim dogajajo pod radikalno vlado. Posebno ostro napadajo v resoluciji notranjega ministra, ki je iz partizan- »skih razlogov anuliral njihova imeno- »vanja. Odpotli so posebno deputa- »cijo v Beograd h kralju.

+ Radičevsko početje. Radičevi mi- »rotvorni in človečanski privrženci so začeli po deželi dejansko napadati svoje sosedo, ki so pristali narodnega edinstva, ter jim celo požigati hleve in posekavati vinograde. Za vsa ta bar- »barstva stavlja »Pokret« na odgovor- »nost velikega župana dr. Čimčića ter Stipo Radiča po starem talionskem načelu: »Okoli oko, zob za zob«.

+ Pašičevi »mladini«. O predve- »rašnjem Pašičevem konferiranju z gg. ministri Markovićem, Jankovićem, Su- »pilom in Stojadinovićem pravijo radi- »kalna glasila, da je »g. Pašič hotel o situaciji slišati mnenja mladih to- »varišev«. Pač zanimiva diferenciacija; samo ne vé se, ali po letih, po praksi, ali celo — mentaliteti?

+ O sprejemu delegatov za uredi- »tev vprašanja Južne železnice javlja »Agenzia Stefani« med drugim, da je »jugoslovanski delegat gosp. Abramovič odgovoril Mussoliju z vzvišenimi besedami o veličini večnega Rima...«

+ 2700 kandidatov se na okrog 312 listah poteguje za mandat. »Veliko je poklicanih, a malo bo izvoljenih« — pravi Sveto pismo.

Po svetu

— Nemška »bela knjiga«. Nemška vlada je izdala »Belo knjigo«, ki vsebuje dokumente, nanašajoče se na posled- »nje dogodke v Poruhru.

— Državni kancler Cuno, navija- »nje cen in inozemci. Nemška zbornica je sprejela načrt zakona, ki pobilšča drž. kanclerja, da z vsemi sredstvi po- »bija draginjo ter izganja tuje, ki se mudijo na nemškem ozemlju. Obenem je vlada v Berlinu zapovedala svojim diplo- »matskim predstavnikom v tujih deželah, da smejo dajati dovoljenja za prihod v Nemčijo inozemcem samo v izrednih slu- »čajih. Nemške oblasti imajo pravico iz- »ganjati tuje po mili volji ter zaseči njih stanovanja.

— Mussolinijeva knjiga o vojni. V malo dneh izda fašistovska založba Im- »peria v Milanu Mussolinijevu knjigo »Il mio diario di guerra« (Moj dnevnik vo- »jne), v kateri ponisuje svoje vtise iz vol- »ne od 1915 — 1917, ko se je udeležil sam. Prvi del vsebuje Mussolinijev čla- »nek, ki jih je med vojno pošiljal »Popolu d' Italia« iz strelskih jarkov na Krnu. Vršiču in Javoršcu, v drugem delu so zapiski iz strelskih jarkov na Rombonu in drugih korških gorah, tretji del pa popisuje bojišne priznanke na fronti.

— Viljem se seli na Kri. Bivši nem- »ski cesar Viljem se namerava to spom- »lad preseliti iz Doorna, kjer radi visoke valute ne more več dolgo ostati, na otok Kri, na katerem je imel pred vojno kras- »en gradič Ahleon. Sedaj se pogaja z grško vlado, ki je gradič svojčas zaple- »nila, naj mu ga zopet prepusti in naj do- »voli njemu in soprog, da se za stalno preseli na Kri.

Prosvefa

Ljubljanska drama.

Petek, 2.: »Madame Sans Gêne«. B. Sobota, 3.: »Vojček«. Delavska predsta- »va po nižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera.

Petek, 2.: »Rigoletto«. C. Sobota, 3.: »Nizava«. B. Nedelja, 4.: »Tosca«. Izv. Ponedeljek, 5.: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Sobota, 3.: »Urh, grof celjski«. Izv. Pro- »slava skladatelja Viktorja Parme. Nedelja, 4.: ob 15. uri: »Pogumni Ton- »ček«. Izv. Znižane cene. Ob pol 20.: »Urh, grof celjski«. Izv.

Mestno gledališče v Celju. V soboto dne 3. marca se upizori Schönhergerjeva trodejanica »Otroška tragedija«. Mladini izpod 18 let je vstop zabranjen.

Gostovanje celjskega gledališča v Ptuj. Vsled nastalih zaprek se je go- »stovanje celjskega mestnega gledališča v Ptuj s predstavo »Sedemnajstletni« pre- »stavilo na nedeljo dne 4. marca. Začetek ob 18. uri.

Koncert Kramer-Sowilski. Danes zvečer, točno ob 8. uri se vrši v dvorani Filharmonične družbe koncert opernih pevcev: sopranistinja ge. Hilde Kramer iz Karlova in tenorista naše opere g. Marcela Sowilskega. Koncert ima sledeč velenanimiv program: 1.) Mascagni: Ari- »ja Santuzze iz opere »Cavalleria Rusti- »cana«, poje ga. Hilda Kramer. 2.) Ada- »mić: Molitev št. 2 in Pesem slepcev. b) Lajovic: Svetla noč, c) Michl: Da jo lju- »bim. Samospevi, poje g. Sowilski Marcel. 3.) Wagner: Arija Elizabete iz opere »Tannhäuser«, poje ga. Hilda Kramer. 4.) a) Schubert: Kralj duhov; b) R. Strauss: Tajni poziv, samospeva, poje g. Sowilski Marcel. 5.) a) Schumann: Po- »sveitev; b) Noč vsako v sanjah; c) Ne srdim se, samospevi, poje g. Sowilski Marcel. 6.) Halevy: Arija iz opere »Zi- »dovka«, poje ga. Hilda Kramer. 7.) Wa- »gner: Povest o Gralu iz opere »Lohen- »grin«, poje g. Marcel Sowilski. 8.) Ver- »di: Dvospev Radamesa iz Amneris iz opere »Aida«, pojeta ga. Hilda Kramer in g. Marcel Sowilski. — Vstopnice vseh vrst je še dovolj na razpolago v Matični knjižarni na Kongresnem trgu, na kar obširno opozarjamo. Iste bodo zve- »čer od 7. ure dalje v prodaji pri koncert- »ni blagajni.

Gđc. Marija Švajgar, absolventinja praškega konservatorija, sedaj že 4. leto profesorica klavirja na konservatoriju Glasbene Matice v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 5. marca 1923 klavirski koncert v dvorani Filharmonične družbe z zelo zanimivim in bogatim sporedom. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

»Carostrelec«. Pravkar je izšel 9. zvezek Zbirke opernih in operetnih tek- »stov in sicer »Carostrelec«, romantična opera v treh dejanjih, spisal Friedrich Kind, godbo zložil Karl Maria Weber, poslovenil Anton Funtek. 67 strani. Ce- »na 3 Din. Libreti se dobivajo pri založ- »nici v Zvezni tiskarni v Ljubljani, Wol- »fova ulica 1. Razprodajalec običajen po- »pust. V razprodaji so v tukajšnjih knji- »garnah, kakor tudi pri blagajni v operi in pri opernih biljetarjih.

Vsem ljubiteljem gledaliških umet- »nikov, »Gledališki list« bo odlej redno prinal kot prilogo na umetnem poir- »ju zadnje in najboljše slike naših prilij- »ljenih dramskih in opernih članov. Ker bo našlata teh slik omejena, opozarja- »mo vse, da si pravočasno preskrbe vsak tečen »Gledališki list«. Prva priloga je slika našega priljubljenega pevca Julija Beteta.

Marryat: »Morski razbojnik«. V za- »ložbi knjižarne Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani je ravnokar izšla ta slovit romantična povest, ki je splošno prilju- »bena med vsemi sloji čitačske publike brez ozira na spol, starost in stan. Tro- »rila bo dobrodošlo izpopolnilo našim knjižnicam, katere na njo opozarjamo. Cena okusno vezani knjigi je 26 Din.

Nova umetnostna revija pod naslo- »vom »Umetnost Slavena«. književni in umetniški list, začne izhajati v kratkem v Beogradu v redakciji g. Krkleca. List bo objavljil eseje v slovenskih jezikih in bo, kakor se trdi, opremljen tudi z reprodukcijami. List bo donosil umet- »nostne situacije iz slovenskih kulturnih centrov in bo imel v vsaki državi svo- »ga rednega poverjenika.

Sokolsivo

Sokol I. in društvo za zgradbo sklicujeta članski sestanek, ki se vrši v soboto 3. t. m. ob 20. uri na Taboru. Na dnevnem redu so aktualna poročila od- »borov.

Sokolsko društvo Ljubljana II. priredi v nedeljo dne 4. marca v Naro- »nem domu akademijo, nastop vseh oddel- »kov in pevškega okteta. Začetek ob 7. uri. Vstopnina 10 Din, za člane sokol- »skih društev v predprodaji 7 Din. Pred- »prodaja pri br. Milku Krapež, Jurčičev trg 1.

Sokolsko društvo v Sisku, kjer se je izvršila v preteklem letu seccija in se je ustanovilo hrvatsko sokolsko društvo, vzlic temu dobro napreduje. Pri- »redilo si je lastno telovadnico, ima nekaj telovadnega orodja ter — tudi v prosvet- »nem delu delavno. Članstvo vedno bolj pristopa v jugoslovansko društvo, ker je spoznalo, da le separatizem narodu škodljiv in tudi nepotreben, ker je v so- »kolskih društvih mesto za pripadnike vseh plemen. Občni zbor se je vršil ob

mnogobrojni udeležbi in z velikim navdu- »šenjem za Sokolstvo. Gmotno stanje dru- »štva je za kratko dobo, odkar se je lo- »čil hrvatski del, jako ugodno. Izgleda, da separatistični pokret na Hrvatskem za Sokolstvo ne bo imel posebno hudih po- »sledic.

Sport

Letna skupščina mednarodnega od- »bora za olimpijske igre se vrši od 9. do 12. aprila t. l. v Rimu. Otvorila se bo na Kapitolu v navzočnosti italijanske kraljeve dvojice, ki je prevzela protektor- »at kongresa. Na sporedu skupščine so: volitve, VII. olimpijada (Pariz 1924), zimski sportni teden 1924, slavnosti ob priliki 30letnice, odkar so se zopet pri- »čele olimpijske igre, olimpijski kongres 1925, IX. olimpijada (Amsterdam 1928), sportna vprašanja Severne Amerike, po- »ročilo grofa Baillet-Latoura o prvih juž- »noameriških sportnih igrah, igre na Dal- »nem vzhodu, razvoj sporta v Afriki, spro- »jem raznih delegacij, ženski sport, poro- »čilo blagajnika in razni predlogi.

Jugoslovanski zimskosportni savez odpušuje vsled neugodnega vremena sankaske in smuško skakalno tekmo, do- »ločno na 4. marca v Bolinju.

Svetovno prvenstvo v hitrem drsa- »nju. Nedavno so se vršile v Stockholmu tekme za svetovno prvenstvo v hitrem drsanju. Tekem so se udeležili najboljši drsalci Švedske, Norveške, Finske in Ru- »sije. Zmagal je Finec Thunberg z 11 toč- »kami, drugi je bil Norvežan Strom s 13 točkami, tretji Rus Melnikov s 14 toč- »kami. Posamezni izidi so nastopni: 500 m: 1. Thunberg 45.2, 2. Oelsen (Norveška) 45.9, 3. Finec Valenius 46.9, 4. Rus Melnikov 47; 1500 m: 1. Larsen 2:24.9, 2. Thunberg 2:26.3, 3. Strom 2:27.2; 5000 metrov: 1. Melnikov 9:06.2, 2. Thunberg 9:10.3, 3. Strom 9:13.6; 10.000 m: 1. Strom 17:58.4, 2. Oelsen 17:59.9, 3. Melnikov 18:09. Svetovni prvak Thunberg je pri tej tekmi dosegel na cilj šele kol- »esti v 18:21.3.

Važnost nove železnice Topčider-Mala Krsna

Poročali smo posebej o važnosti pro- »ge Učice—Vardiste, na kateri so koncem lanskega leta dogotovili glavni predor. Nekako istočasno so izvršili tudi enako važno delo na drugi progi, ki bo istotako igrala še zelo važno vlogo v prometu. To je predor pri Belem Potoku pod Ava- »lo južno od Beograda, predor, dolg pol- »drug kilometra; s tem tunelom je iz- »vršeno najtežje delo na progi Topčider—Mala Krsna, katere pomen naj označimo v glavnih potezih.

Delo na progi Topčider—Mala Krsna se je pričelo še pred svetovno vojno in se je po njenem srečnem zaključku znova nadaljevalo. Pruga se odcepi od glavne proge Beograd—Niš pri prvi po- »staji Topčider takoj južno od prestolice. Mala Krsna, končna postaja te proge pa je kraj v dolini Morave, in sicer na progi Velika Plana—Smederevo, ki se odcepi od že imenovane glavne železnice pri postaji Velika Plana. Vse omenjene proge so normalnotirne, torej tudi v gradbi se nahajajoča. Od Male Krsne že drži istotako normalnotirna železnica na Požarevac. Ko bo nova pruga gotova, bomo imeli direktno železnico Beograd—Požarevac z najugodnejšo zvezo na Smederevo: vcelodnevna dolenja Mo- »ravska dolina bo imela sedaj dobro di- »rektno zvezo s prestolico, dočim je mo- »rala sedaj z njo obvezati po precej ve- »likem ovinku preko Velike Plane, ali pa po Donavi s parobrodom.

Toda nova pruga ima več nego same lokalni pomen. Ze dolgo se pečajo poli- »tični in gospodarski krogi z načrtom prvostanske železnice, takolimenovane »že- »leznice 45. vzporednika«, ki naj, po- »kakoj v bližini tega paralela, veže v direktni črti Pariz preko južnovzhodne Francije, čez Turin, Milan, Trst, Beo- »grad, Bukarešta, z Odeso in drugimi mesti v južni Rusiji. Ta načrt so sicer vojni dogodki postavili nekoliko v ozadje, toda oživel je znova ravno pod vplivom nove politične situacije, ko streme nove nastale narodne države po direktni zve- »zi s Francijo — brez posredovanja Pešte, Dunaja in južne Nemčije. Tekom pogajanj med Rumunijo in Jugoslavijo v lanskem in predlanskem letu pa je stala v ospredju rumunska zahteva, da se zgradi v tej projektirani železniški črti čim preje del, ki naj veže Beograd direktno z rumunskim omrežjem brez znatnega ovinka preko Temešvara, kjer se sedaj vrši glavni promet. V smislu teh pogajanj se je imenovala nekaj časa črta, ki bi vodila po rumunskem Banatu do Donave nekje med Smederevom in Belo Krkvo, kjer bi se nahajal most čez reko in bi se potem nadaljevala pruga po srbski strani. Proti temu pa so se upravičeno oglašili pomisleki, češ, da je treba gledati na to, da teče nova sve- »tovna železnica čim dalje časa po ju- »goslovanskem ozemlju in se je zato pre- »lagala pruga od Požarevca ali čez Dolnji Milanovac v Klišuri na Brzo Palanko, ali pa ob reki Mlavi navzgor in na Za- »ječar ter mimo Negotina na Donavo, kjer bi po velikem mostu prešla na ru- »munsko stran. V enem in drugem času bodo potrebni v težavnem ozemlju pre- »dori.

V vsakem slučaju pa predstavlja gra- »deča se železnica (Beograd) Topčider—Mala Krsna del bodoče svetovne proge, ki postane, ko se restavrira Rusija, ena glavnih žil svetovnega prometa. Glavni kraji Jugoslavije bodo težali ob nji.

Princezinja Jelena v Nizzi. Kakor brojavljajo iz Pariza, je princezinja Jelena s svojimi otrokoma prispela v Nizzo. En otrok je obol.

Portret kralja Aleksandra. Slikar Stojan Aralica je nedavno izgotovil prav dobro uspešni portret kralja Aleksandra. Ta portret je sedaj v originalni velikini umetniško reproduciran in pride v kratkem v razprodajo. Cena slike je 100 Din. Deset odstotkov skuplja je namenjenih v dobrodelne namene.

Predčasen odpust vojakov? Beograjski listi poročajo: Ministrstvo vojne in mornarice je ukazalo vsem poljevnim komandam, da odpuste letos vojske predčasno domov. Vojaki, katerim poteče rok 15. junija, gredo letos že 15. marca domov.

Potop parobroda «Baron Gautsch» Dne 13. avgusta 1915 je parnik bivšega avstro-ohrskega Lloydja «Baron Gautsch» v bližini Pulja naletel na mino ter se potopil. Pri tej priliki je vtonilo nad 100 oseb, večinoma potniki, deloma pa posadka ladje. Proti komandantu ladje, kapitanu Lupisu, se je predvčerajšnjim vršila obravna pred pomorskim sodiščem v Pulju. Ker se mu ni mogla dokazati krivda glede potopa ladje, je bil Lupis od obtožbe oproščen.

Zvišane draginske doklade in stanarina. Kakor nam poročajo, je finančna delegacija prejela včeraj od finančnega ministrstva ukaz, da naj z veljavnostjo od 1. marca nemudoma izvede nove določbe o draginskih dokladah in stanarini.

Ruski profesorji in dijaki v Zagrebu. Društvo ruskih znanstvenikov v Zagrebu obstoji iz 8 profesorjev, 12 docentov ter 1 adjunkta in asistenta. Tekom lanskega leta je društvo izdalo v hrvaškem, oziroma nemškem in angleškem jeziku 21 publikacij. Na zagrebški univerzi je vpisanih 619 ruskih dijakov in 67 dijakinj. Najlepše uspehe dosežajo Rusi na tehniki in na eksportni akademiji. Skoraj vsi ruski akademiki prejemajo podporo iz naše državne blagajne.

Koliko imamo v Jugoslaviji srednješolskih učiteljev. Po statistiki ministrstva prosvete je na vseh srednjih šolah naše države 7165 učiteljev. V Srbiji, Crni gori in Vojvodini jih je 3717, v Sloveniji, Hrvaški in Dalmaciji 2940, v Bosni in Hercegovini pa 518.

Slika dr. Tavčarja na mrtvaškem odru. G. akad. slikar Fran Storie je 20. februarja naslikal glavo dr. Tavčarja. Slika je napravljena z ogljem, rdečo kredno ter akvareloom. Uporaba teh tehničnih sredstev jako dobro podaja kontrast med življenjem in smrtjo. Slika je razstavljena v trgovini Tili na Kongresnem trgu. Izložena bo več dni. Opozorjamo nanjo naše občinstvo in mu priporočamo, da si delo ogleda.

Smrtina kosa. Včeraj zjutraj je umrl ljubljanski hiralnični poštni kontrolor Josip Zentrich, ki ga je decembra meseca zadela v uradu kap. Pokojnik je bil rodom ljubljčanec: gimnazijo je absolviral v starem poslopiju na Vodnikovem trgu in se posvetil poštnemu poklicu. Služboval je v St. Petru na Kravi in 21 let na glavnem uradu v Ljubljani. Bil je odličan veščak v telegrafski stroki, vzorno spreten in uporaben uradnik, blag mož in zaveden rodoljub naprednjak. Umrl je kot sramec, 52 let star. V krogu svojih stanovskih tovarišev in prijateljev ostavil je tih, vedno uslužni pokojnik simpatičen spomin. — V Kranju je umrla nenadoma soproga bančnega direktora podružnice ljubljanske kreditne banke gospa Karla Bavdekova. Ka se je v «Zahvali», objavljeni v našem listu z dne 28. m. m. pomotoma prejel priimek pokojnice, opozorjamo na predložitve vstave. — V Celju je umrl dne 1. marca g. Ivan Rudolf, faktor Zvezne tiskarne v Celju. Bil je ves čas svojega dolgoletnega bivanja v Celju vsestransko marljiv član raznih društev, prijeten družabnik, zvest narodnjak, ki ni manjkalo z aktivnim sodelovanjem pri nobeni društveni prireditvi. Zlasti je bil priljubljen kot pevec. — V Lipnici je umrla gospa Marija Lotrič, posestnica in lesna trgovka. — Na Javorniku je umrla osemitletna hčerka plesarskega mojstra g. Segolina. — V Pobrežju pri Središču je umrl dne 1. marca po daljši bolezni g. Ivan Rausl, tamošnji posestnik. Bil je nad 20 let župan v svoji občini in mnogoleten član okrajnega zastopa, načelnika središnje posestnice ter član raznih drugih korporacij. Bil je vedno zvest naprednjak in je stal vedno v vrstah demokratske stranke kot odločen bojovnik. Pogreb bo v soboto dne 3. marca ob 14. uri. — Blag jim spomin!

Smrt v tujini. V Clevelandu v severni Ameriki je dne 1. februarja umrl naš rojak Anton Dolenc, rodom iz Skofljice v ljubljanskem okraju, v starosti 60 let. V Ameriki je bil nad trideset let.

Sklepi o spremembi stanovanjskega pravnika. Mariborsko društvo stanovanjskih najemnikov bo imelo vnaprej vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu javne seje v mali kazinski dvorani, kjer se bodo razpravljala sploh važna vprašanja, ki se tičejo najemnikov. Najprej pride na vsto pogovor o predlogu glede spremembe stanovanjskega zakona in pravnika.

Mariborsko stanovanjsko razsodišče prav pridno posluje in razpravlja vsak dan. Doslej je bilo namreč vloženih že okrog 200 prošelj za določitev sporne pajemnine — 90 odst. dosedaj rešenih

prošenj je končalo s poravnavo. Le v par slučajih je prišlo do odločitve sodišča. Nasprotno pa ni bilo dosedaj nič slišati o delovanju stanovanjskega razsodišča pri okrajnem glavarstvu, ki posluje za okoliški okraj.

Delni lunin mrk bo viden v soboto dne 3. marca v jutranjih urah. Pričetek mrka ob 3.27.8, sredina mrka ob 4.31.8 in konec ob 5.35.8 sred. evr. čas. Zemeljska senca bo pokrila mesečev površino do 37 stotink mesečevega premera. — 2.

Ljubljanski drobci. V sredo ponoči je neznan paglavce vrzel v glavna vrata Marijinega doma v Slomškovi ulici za pest debeli kamen in razbil tritisoč kron vredno sipo. — Na Vidovdanski cesti je bil ukraden 6000 K vreden privezek mestne tehnične. — V Pezdirjevi gostilni na Lzanski cesti je nadležni lzanec Josip Surk v pijanosti povzročil rabuko in pretep, pri čemer je imel gostilničar občutno škodo.

Sekvester baronice Post izmenjan. Kadar prehudo zahteti, se val korupcije po Sloveniji vendar za hip še ogleda okrog sebe. In tako so včeraj pod vtišom uničujočih razkritij o mahinacijah Windischgrätz in njegovih tovarišev pri posestvu baronice Post na Zgornji Polskavi odstavili Windischgrätzovega uradnika Barleta kot sekvestra ter ga izmenjali — toda le z njegovim dosedanjim pomočnikom. O usodi g. Polanskega, dosedanjega zasebnega upravitelja baronice Post nam še poročajo Polanski, ki bil od ministrstva pravda nastavljen kot uradni sekvester Attemisa v Slov. Bistrici. Po odpravi sekvestracije pa je stopil v zasebno službo veleposestnika Post v Zgornji Polskavi, kjer je užival popolno zaupanje posestnice in zlasti tudi domačega prebivalstva. Prišel pa je kot zaupnik lastnice navzkriž s sekvesterskim uradništvom in eksponentom kneza Windischgrätz in Konjice, ki je hotel kupiti veleposestvo baronice Post. In tako je agrarni uradnik Pfeifer zahteval od okrajnega glavarja Lašnice, naj izžene Polanskega iz okraja. Okrajni glavar je to odklonil, ker ni videl razloga; nemudoma pa je dobil naročilo iz Ljubljane, da to stori z utemeljitvijo, da je ba Polanski nevaren javnemu redu in miru in da ni več potreben v okraju. Pritožba ni imela odločilne moči.

Zopet nemški čevljarji v Mariboru. V sredo so imeli mariborski čevljarji pod okriljem Slovenskega obrtnega društva sestanek zaradi prireditve prikojevalnih tečajev. Med posvetovaljem je nenadkrat vstal čevljar Vodeb iz Vetrinske ulice in zahteval v obče zaščeno, da se vrši razprava v nemščini. Predsednik je to drzno zahtevo odločno odklonil in vprašal navzoče, če morda kdo ne razume slovenski. Na to pa se ni nihče oglašil, tudi g. Vodeb ne. Torej je vendar zaloga energičen nastop. Pred meseci smo namreč poročali, da je pri obnem zboru čevljarstva zadržev v Mariboru večina zahtevala in tudi sklenila nemški zapisnik o zborovanju.

Mizerne razmere državnih nameščenec v Prekmurju. Poročajo nam: Nahajamo se čisto na meji Mađarske in Avstrije in smo seveda izpostavljeni vsem valutnim spekulacijam, zaradi katerih je draginja lepo razvita. Cene v Prekmurju ne odgovarjajo cenam v ostalih delih Slovenije, zato pa so prejemki drž. nameščenca isti kakor v kakem malem kraju. S sedanjjo plačo je nemogoče izhajati. Pisarniški pomočnik-samec dobi n. pr. mesečno 2100 K, kar ne zadostuje niti za borno hrano, kaj šele za druge neizogibne izdatke. Pravijo, da ni kredita, da nema para, a za agitacijske svrhe stroša vlada milijone ravno v Prekmurju, dočim za uradništvo ni lerarja. Nič čudnega ni torej, da državni uradniki kar trumoma izstopajo iz državnih služb. Edino upanje, od katerega pa se človek ne da živeti, je, da so pred durmi volitve, pri katerih bomo temejito obravnavali s sedanjim radikalnim režimom, ki razsipa denar na debelo, državne nameščenca pa poganja naravnost v elup.

Lokomotiva skočila s tira. S Hrušice pri Jesenicah nam poročajo: Lokomotiva, ki prevaža med Hrušico in Jesenicami železniško osebo, je včeraj skočila s tira. Nesreče ni bilo nobene, le poštini vlak, ki prihaja iz Kranjske gore, je imel vsled nezgode precej zamude.

Redka nesreča. Stanovanec sv. Jeronimske palače v Zagrebu so jili na prav neprijeten način zbujeni iz spanja. Govorili so pred palato počila g. r. na vodovodna cev. V mogočnih curkih je metalo vodo visoko v zrak. Kmalu so bila razbita okna v prvem nadstropju in curki vode so padali v stanovanja. ki so v najkrajšem času bila polna vode. Stanovaleci so klicali na pomoč. Prišla je policija in gasilno društvo, a niso znali pomagati. Šele po dvehurnem delu je bil dotok vode v poženo cev zaprt. V prvem nadstropju palače so morali prebiti zid, da se je voda odtekala iz stanovanja. Pohištvo je močno poškodovano. Škoda velika.

Bogat ribji lov. Šibenški ribiči so v zadnjem času imeli mnogo sreče. Ujeli so 161 tr. Največja je tehtala do 100. najmanjša nad 40 kg. Omenjeni ribolov je bil eden najbogatejših, kar jih pomni Šibenški ribiči.

Otrok ponesrečil. V Hrastrnici je ponesrečil te dni otrok rudarja Pingerška. Sedel je na stolu nad ognjiščem ter padel s stola na štedilnik. Vsed starih opelkin je v nedeljo zjutraj umrl.

Zonci gramate. Malokateri teden mine na Goriskem brez žrtev, ki jih zahteva žalostna zapuščina vojne — neeksplozirane granate. V Modreu pri sv. Luciji

sta našla dva 14letna dečka na travniku bomba in sta se z njo igrala. Bomba je nenadoma eksplodirala in oba dečka grozno razmesarila. Eden je izgubil obe roki in desno oko, drugemu pa so drobci razbili glavo.

Neznana mrtveca. V Peklu pri Poljčanah so našli na polju približno 40 let starega moža, močne postave, zmrazjenega. Identitete doslej ni bilo mogoče dognati. — V Fužinah pri Ljubljani so na jezu potegnili iz Ljubljane mrtvo novorojenko. Dete je bilo komaj nekaj ur v vodi. Ime neusmiljene matere ni znano.

Najdena utopljenka. Včeraj dopoldne je bilo pri papirnici v Vevčah potegneno iz Ljubljane popolnoma nago žensko truplo, ki je imelo okoli pasu le nekaj belih cunj in črnočrtan ostanek jopice. Utopljenka je stara okoli 30 let in je močno razvita. Truplo je že precej razpadlo in je moralo ležati že tri do štiri mesece v vodi. Prepeljali so je v mrtvašnico Sv. Urha v Dobrunjah.

Sava odnesla most. Vsed deževja in kopnenja anega je Sava v zadnjem času močno narasla. Pri Mali Mitrovici je odtrgala plavaljoči mlin. Deroči valovi so nesli mlin proti mitroviškemu mostu. Mlin je zadel s tako silo ob most, da se je ta zrušil. Valovi Save so odnesli mlin in most.

Pozor pred sleparji. Zadnje dni sta nabirala po Ljubljani dva čedno oblačena mladeniča darove za sportni klub «Jadrans». Nabirala pola je bila žigosana z društvenim žigom, kot prvi darovalec z zneskom tisoč D.n pa je bil vpisan «Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani». To je bilo bodro poštvovalnim darovalcem. Morebitne žrtve, ki so nasledile tem sleparskim nabiralcem, naj se takoj javijo policiji.

Tatvine. V Dolincah pri St. Vidu je bila posestnica Mariji Aljaž v noči 27. februarja ukradena krava. Sentviški orožniki so ukradeno kravo zasledili v gozdu na Toškem delu. Jurij Zore in njegovi delavci Anton Božič s Toškega dela sta nujno osumljena tatvine ter sta bila izročena ljubljanskemu deželnemu sodišču. — V noči 28. februarja je bil posestnici Mariji Šnedic v Sosovec pri Podnariu ukraden konopljen gonilni jermen, dolg 12.50 metrov. Eventualne sumljive okolnosti naj se proti nagradi sporoče orožniki postavi v Kropi.

Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko. z znakom «Peko» so najboljši in najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Veliko javno tombolo priredi na Kongresnem trgu društvo «Gospodarski Zvon», dne 6. maja, v slučaju slabega vremena pa 10. maja t. l. ob treh popoldne. «Gospodarski Zvon» goji velikopotezne načrte in za vresničenje istih priredil omenjeno tombolo. Društva se naproša, naj uvažujoče ta oglas pri svojih eventualnih prireditvah.

Bela bova. Oseba, ki je na sokolski maskeradi pobrala pri garderobi desno belo bovo in se še do danes ni potrudila da bi jo vrnila, prosil se da jo prinese v teku treh dni lastnici v Zvezdarski ul. 1/1. sicer se ne bo več obzirno čakalo, temveč proti njej postopalo.

Sodnija

Sraka v farovžu. Apolonija Zajc od Sv. Valpurga je služila kot farovska kuharica pri župniku Josipu Habatu na Primorskem. Bila je sicer celo pobožna duša, vendar pa so se njenih rok rado prijemale tudi tuje stvari. Polagoma si je nabrala blaga in jedil za približno 3 tisoč kron. Toda sraki so prišli kmalu na sled. V strahu pred kaznijo je sicer Zajčeva vrnila župniku 1600 kron, glede ostalih stvari pa je izjavila včeraj pred ljubljanskim deželnim sodiščem, da jih je upravičeno vzela, češ da ji je bil župnik dolžan. Sodišče seveda temu neverjetnemu zagovoru ni verjelo in je prisodilo sraki tri dni ječe v kletki.

Omitenje porotnih sodb. Stol sedmorice v Zagrebu je te dni razpravljalo o sodbah zadnjega zasedanja mariborske porote. Mariji Fortmüller in njenemu ljubimcu Petru Zemliču, ki sta bila po dvadnevni razpravi obsojena radi umora moža Marije Fortmüller iz Ščavnice pri Sv. Anji v Slov. goricah na smrt, je bila smrtina obsodba spremenjena v dosmrtno ječo. Nadalje je bila Šandorju Kalmanu iz Prekmurja, ki je bil tudi radi umora obsojen na smrt, kazni znižana na 15 let težke ječe.

Mariborska porota. Za sedanjjo mariborsko poroto so razven že naznanjenih slučajev razpisane še sledeče razprave: 5. marca razprava pred železniškim uradnikom Dragotinu Jenku radi goljufije. (Tu se gre baje za 2 milijona škode.) 7. marca Franc in Štefan Meško radi težke telesne poškodbe. 10. marca se bosta vršili razpravi proti Francu Orobniku in Antonu Tomšiču radi uboja.

Razsodba o mrezizganskem procesu. V sredo, pozno zvečer, je bila v 14 dni trajajočem procesu proti 15 Slovencem iz Marezig, ki so na napad fašistov o priliki zadnjih volitev v Italijo odgovorili s protinapadom, razglasila razsodba. Porotniki so se posvetovali skoraj osem ur, senat pa je za razsodbo rabil tri ure. Sedem obtožencev je bilo oproščenih, osem pa obsojenih. Najmanjša kazen znaša 8 mesecev in 10 dni, največja pa 8 let. Kakor znano, je bilo 11 prvotno soobtoženih fašistov že takoj prvi dan oproščenih vsake krivde, češ da so izvršili svoje dejanje v nacionalni navdušenosti in so zato deležni kraljevega pomilostitvenega odloka.

Gospodarsivo

III. LJUBLJANSKI VELIKI SEJEM.

(1. — 10. septembra 1923.)

Kakor doslej tako se bo tudi letos vršila ta v narodno-gospodarskem oziru važna prireditev v času od 1. do 10. septembra. Priprave so v polnem teku. Precejšnje je že število neobveznih prijav, na katere se bo pozneje pri razdeljevanju prostora v prvi vrsti oziralo. Čeravno sta oba dosedanja velika sejma dosegla v vsakem oziru lepe uspehe, je pričakovati, da bo letošnja prireditev po svojih uspehih prekašala obe prejšnji.

Letošnji veliki sejem naj bi bila manifestacija naše gospodarske sile in pokazala naj bi svetu cvet naše industrije in veletrgovine. Zato vabimo vse zainteresirane kroge, naj si že sedaj z neobvezno prijavo zagotovijo udeležbo, ker se je lasko leto zgodilo, da je moralo biti preko 50 reflektantov odklonjenih, ker so se zgledili prepozno in ni bilo več prostora. V mesecu maju se bodo razpisovale tiskovine za prijavo in se tem potom naproša vsakdo, ki je na tem zainteresiran in slučajno tiskovin ne bi prejel, da jih reklamira pri uradu ljubljanskega velikega sejma v Ljubljani.

Predsedstvo ljubljanskega velikega sejma naproša obenem vsa društva, korporacije, klube, itd. da blagovolijo svoje nameravane kongrese, koncerte itd. sklicati oziroma prirediti v času letošnjega vzorčnega velikega sejma. Vse svoje tozadevne namere, želje itd. naj blagovolijo sporočiti uradu ljubljanskega velikega sejma v Ljubljani.

NOVE CARINSKE ODREDBE.

Beograd, 1. marca.

Generalna direkcija carin je publicirala nastopni razglas o znižanju carine na hrastove železniške prage in zaklane svilje:

1.) Postavka izvozne carine iz točke 2. št. 9 izvozne tarife za zaklane svilje se zmanjša od 400 na 350 Din pri 100 kg.

2.) Postavka «in natura» za hrastove prage se zmanjša od 32.2 odst. na 25 odst., t. j. 3 pragi so slobodni, vsak četrti pa pripade državi.

Odredba je veljavna od 27. februarja, ko je bila objavljena v «Službenih Novinah».

Generalna direkcija carin je dalje izdala razglas št. 61 z dne 1. marca:

Gospod finančni minister je na podlagi čl. 7 zakona o izvoznih carinah («Službene Novine» št. 15 od 27. septembra 1921) sklenil, da se bučno seme ne smatra kot olje in zato ne spada v št. 25 izmen in dopolnitve izvozne tarife št. 45.191 z dne 8. julija 1922. Carinarice so zato dobile ukaz, naj v tem smislu popravijo točko 3. razglasa 183 z dne 13. julija 1922.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (1. t. m.) Pšenica baška, 7 vagonov, 452.50 — 455; ječmen baški, 1 vagon, 312.50; banatski, 2 vagona, 315; sremski, 2 vagona 337.50; oves, baški, ponudba, 290; koruza, 10 vagonov, 240 — 250; moka baška «00», 1 vagon 66.5; «0», ponudba 655; «2», ponudba 630; «6», ponudba 525; «7», ponudba 455. Tendence stalna.

Zagrebski sejem (28. februarja.) je dobro uspel. Dogon je bil velik, obisk prav dober, zlasti mnogo je bilo italijanskih trgovcev. Cene za kg žive teže so bile nastopne: voli I. 12 — 13.75, II. 9.50 — 11.50, III. 7.50 — 8.50, bosanski II. 8 — 9, III. 6.50 — 7.50, krave bosanske III. 5.50 — 6.50, domače II. 7.50 — 8.50, III. 6 — 6.50, mlada živina 9 — 9.50, teleta I. 14.50 — 15.75, II. 13 — 14, svinje sremske in domače 25 — 28, II. 21.75 — 24.25, III. 17.50 — 20.

DOBAVE.

Dobava drv. Dne 12. t. m. ob 10. dopoldne se bodo vršile pri intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, pri komandah Vojnega okruha v Mariboru in Celju ter pri komandah mesta v Ptuj in Slovenski Bistrici ofertalne licitacije glede dobave drv za čas od 1. maja do 31. decembra 1923 za garnizije Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj in Slovenska Bistrica. Predmetni oglas je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Za zvišanje produkcije duhana. Iz Beograda poročajo: Da se zviša produkcija duhana in da se pridelovalci spodbudijo k intenzivnejšemu pridelovanju tobaka, se je sestavila posebna komisija, ki se je bavila z vprašanjem, kako naj se vsi kraji, ki se bavijo s pridelovanjem duhana, razdeli na kategorije. Po teh kategorijah bi se določila cena tobaku. V prvo kategorijo spadajo okrožja: bregalniško, skopsko, bitoljsko, v drugo kategorijo: niško, kruševaško, moravsko, podrinsko in nekaj občin podgoriškega, cetinskega in niksiškega okrožja, dalje tetovsko, barsko in metohijsko

okrožje, v tretjo kategorijo: Bosna, Hercegovina in neka Dalmacija, v četrto kategorijo: Hrvatska, Slavonija, Vojvodina in Slovenija. Duhani prve kategorije se bo odkupoval po 36 Din, druge po 28 Din, tretje po 20 Din, četrte pa 12 Din. K tem cenam se priračuna draginska doklada v znesku 35 odst. za 1 kg. Tobakna uprava upa na ta način zvišati produkcijo tobaka.

Mađarske dobave na račun reparacij. Iz Beograda poročajo, da smo prejeli tokom meseca februarja od Mađarske na račun reparacij 650 vagonov premoga iz pečurških premogovnikov in 120 konjev.

Izvoz tobaka. Iz Beograda poročajo da je finančno ministrstvo odobrilo sklep uprave državnih monopolov, po katerem se naj izvozi 100.000 kg najfinejšega tobaka. Ker se bo ta tobak prodal izključno za zdravo valuto, se računa, da dobi državna blagajna 20 milijonov frankov.

Trgovina z vinom v Dalmaciji. Pokrajinska uprava za Dalmacijo poroča, da je bila tam trgovina z vinom v zadnjih dveh mesecih razen v metkoviškem in korčulanskem okraju povsem mrtva. Cena vinu variira od 110 do 130 kron po stopinji.

Zračni promet v Jugoslaviji. Beograjsko časopisje poroča, da se vrše v ministrstvu za pošto in brzojav razprave o otvoritvi aeroplanskega poštnega prometa med Zagrebom, Beogradom, Sarajevom in Cetinjem.

Razširjenje češkoslovaške transportne družbe v Jugoslaviji. Transportna d. d. «Čechoslavija» v Pragi je dobila v svojo posest zagrebško podružnico dunajske transportne firme I. J. Leinkauf.

Ta podružnica je zaradi poslovalnih težkosti prišla v odvisnost Obrtne banke v Zagrebu, ki je s tem dobila pravico razpolaganja nad njenimi obratnimi sredstvi ter na podlagi tega pripomogla «Čechoslaviji» do podružnice v Zagrebu. Zaradi tega je prišlo med firmo Leinkauf in «Čechoslavijo» do diferenc, ki se bodo morale rešiti najbrže pravnim putem.

Misljena smo, da imamo v naši državi še itak več kot preveč inozemskih transportnih firm in bi bilo pač v našem interesu, da se tudi na tem polju skušamo osamosvojiti.

Vagoni za prevoz živih rib. Iz Beograda poročajo, da je prometno ministrstvo naročilo na račun reparacij v Nemčiji večje število vagonov za prevažanje živih rib. Ko bo izvršena dobava teh vagonov, se bodo mogle jegulje iz Ohridskega jezera in ribe iz Adrije žive pošiljati v vse kraje naše države. — Tako bi se tudi ljubljanski trg lahko preskrboval z dovoljimi množinami morskih rib, ki sedaj sploh ne prihajajo k nam.

Čisti bankovci v Českoslovaški se je po izkazu 23. februarja zmanjšal za 134.625.000 na 8.551.752.000 K.

Sanacija Moravsko-šlezjske banke v Brnu t. m. poroča, da je likovniški odbor imenovan banke sprejel sanacijski načrt ravnatelja Moravske hipotekne banke Buhlika, po katerem je vlagalec njihov denar zagotovljen. Načrt predpostavlja dalekosežno podporo s strani širke javnosti.

Nemško zlato posojilo. Iz Berlina poročajo: Državni svet je sprejel zakonski osnutek o nabavi sredstev za osnivanje deviznega fonda. Zakonski osnutek pooblašča finančnega ministra, da razpiše posojilo v znesku 50 milijonov dolarjev z izdajo zakladnih listov. Ta devizni fond se namerava uporabljati za podporo valuti. Posojilo bi teklo tri leta. Po desetletnem naštetu se pri odvračilu 100 dolarjev plača 120 dolarjev. Državni tisk prevzame vsa poročila.

Obsto bankovcev v Mađarski so je od 15. do 23. februarja zmanjšal za 18% milijonov na 74.09 milijonov.

Rumunska «Narodna banka». Čisti dobiček rumunske Narodne banke je znašal v letu 1922 23.50 milijona lejev proti 20 milijonov v letu 1921.

Poljska industrija lokomotiv. Poljska na svojem ozemlju do pred kratkim ni imela nobene lokomotivske tvornice in je bila zato navezana popolnoma na uvoz. Da se v tej stroki osamosvoji, je dala država iniciativo za ustanovitev domače lokomotivske tvornice. Tvornica H. Ciegloki & Co. v Poznaniu je uredila novi obrat, da lahko sprejema popravila železniških lokomotiv, a se pripravila sedaj celo na izdelavanje novih strojev. Pri Krakovu v Chranovu se gradi od leta 1921 nova moderna lokomotivska tovarna s poljskim in švedskim kapitalom. V Varšavi se končno gradi tretja taka tovarna. Skupno bodo lahko izdelale vse poljske tovarne na leto 120 do 150 lokomotiv. Zaposlenih je dosedaj nad 1250 strokovno izobraženih delavcev

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in Izdajatelj Konzorcij «Jutra». Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

DARUJTE ZA CIRIL-METODOVO DRUŽBO.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 1. marca 1923				Ljubljana 306 m nad morjem			
Kraj opazovanja	oh	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm	
Ljubljana	7.	768.0	-1.4	jug	megla	—	
Ljubljana	14.	766.8	-6.0	zapad	več obl.	—	
Ljubljana	21.	768.8	-2.7	sev. zapad	megla	—	
Zagreb	7.	766.9	0.0	jug	—	2.0	
Beograd	7.	766.7	0.0	brezvevra	—	2.0	
Unjaj	7.	765.2	4.0	zapad	oblačno	1.0	
Praga	7.	762.4	3.0	jug. zap.	del. obl.	1.0	
inomet	7.	766.6	0.0	brezvevra	oblačno	4.0	

V Ljubljani barometer višji, temper. višja. Sonce zahaja ob 6.40, zahaja ob 17.46

„Krvavi kardinal“

Zgodovinski roman

„Ta krič ljubezni, to priznanje... me upijanja in me ovrta! Ta odkritost, ta strast, doslej sem jo zamaš iskala. Evo je sedaj! Upijam se v njej!... Ljubiti? Ljubiti? Ne, ne! Če uspe Annais, njega ne bom več videla, tega zaljubljenega mladeniča... pozabila ga bom, ker tako hočem!“

Chalais je bil sklonil glavo in sklenil roke.

„Grofe!“ mu sedaj odgovori žena. „Vas...“ odgovorili ste mi strašne besede... Vas, plemiča, sem torej jaz biserila verolomnega? Ljubiti tako jasni, tako izraziti, ne more žena moje vrste in s srecem, kakor utripa v mojih prsih, odgovoriti drugače, kakor samo na dva načina...“

Chalais je posnel.

„Prvi način...“ nadaljuje vojvodinja z nekakšnim strahom, „... je večno slovo, takšno, da se ne bi mogla sniti nikjer več na svetu in da ostanem za vekomaj razločena, vi s svojo nekočestvo, jaz s svojo eramoto... Tega odgovora vam ne dam!“

Grof de Chalais pade pred njo na kolena in se skloni čisto na njena kolena. Vojvodinja sedi v naslanjaču in samo nekoliko se jej je treba skloniti, da doseže s svojimi cvetočimi ustnicami njegove lase. Tako sklonjena nad njim mu šepeta s sirenskim glasom:

„Drugi odgovor je edini vreden vas in mene in ta drugi odgovor vam dam...“

Obmolke in je še enkrat negotova

med ljubeznijo in ambicijo. Chalais stegne svoje trepetajoče roke proti njej in ravnotako šepeta, toda s trpečim izrazom v licu vpraša: „Kdaj?“

Sama upijanja mu hoče Marija de Chevreuse odgovoriti sedaj, sedaj... toda vrata se treskoma odpro, zasopljena plane v sobo sobarica in krikuje:

„Sel iz Saint - Lazaire!“

Vojvodinja in grof poskočita, sopleta, nepremična v strmem pričakovanju vesti, ki jima prihaja. Sobarica izginje, sel vstopi. Chalais in vojvodinja de Chevreuse krikneta. Mož, sel, ki je tukaj... pa saj to je Richelieu sam!...

Ni Richelieu. Je le Saint - Priac v njegovi obleki. Vojvodinja in grof preživljata pri pogledu nanj strašno presenečenje, ki se preliva v grozo. Končno se Chalais premaga, stopi naprej in vpraša:

„Kdo ste vi, gospod? Kaj iščete tod? Zakaj se prijavljate kot sel iz Saint - Lazaire?“

„Ker prihajam od tamkaj!“ odgovori mu suho Saint - Priac.

„Izvolite me poslušati, gospod grof, in tudi vi, gospa vojvodinja! Brez dvoma niste pričakovali mene. Še več, pojavljam se pred vami v obleki, katero navadno nosi nekdo drugi... Ne razumete. Takoj boste razumeli. Predvsem vam pa povem, da s svojim prihodom sem kaj pred vas tvegam svojo glavo, kakor ste jo tvegali vi, gospod grof, ko ste povabili kardinala na tačen sestanek z vami. In kakor ste svojo glavo tvegali vi, gospa, ko ste preračunavali... izid tega sestanka.“

„Pozivam...“ sikne Chalais modrohl.

Saint - Priac ga ustavi s kretnjo roke. „Čakajte!“ mu pravi.

Tudi ta mož ima kretnje strasti in obupa, tistega, ki ne pozna nobenih zaprek in ovir več in se loti vseh. Njegovo obnašanje izraža in prinaša strahoto. Chalais ponovi:

„Kdo ste vi?“

„Baron de Saint - Priac, Anžovin, pristaš in zvest sluga njegove eminence kardinala!“

Chalais in vojvodinja se spogledata. Ta njun pogled pomeni: Krvnik čaka pravratni.

Z impulzivnim korakom stopi Chalais pred vojvodinjo, da jo brani, in potegne meč do polovice iz nožnice. Marija de Chevreuse vidi to kretnjo in jo razume, ne kot kretnjo galantnega viteza, marveč kot resnično žrtev življenja, kakor jo je bil ta mladenič obljubil pred nekaj trenutki... Sen ljubezni se uredi. Toda v trenutku, ko steguje smrt svojo koščeno roko po obeh...

„Gospod grof,“ nadaljuje Saint - Priac, „prihajam iz vaše hiše, kjer sem na srečo izvedel, da vas naplem tukaj. Evo, kar vam imam povedati. Njegova eminence mi je naročila, da se podam mesto njega na sestanek, na katerega ste ga povabili. Velel mi je, da se za to ekspedicijo oblečem v njegovo navadno obleko, kakor jo vidite na meni, in kakor ga navadno vijejavajo. Bilo je za to, da zadene morebitno pripravljeno zaseda mrene, ker bi zarotniki v zasedi mislili, da sem jaz kardinal.“

Chalaisu zagomazi po hrbtu Saint - Priac pa nadaljuje:

„Če bi se mi pripetila nesreča, bi bila le v dokaz, da ste pričakovali njegovo eminenco v zasedi. Oprostite mi, mudil se mi, in zato moram postavljati

besede tako, da bodo razumljive in nedvoumne za oboje. Gospod grof, poslal sem se torej v vašo hišo v Saint - Lazaire. Bil sem tam celo uro in sedaj se vračam. Odtod se podam naravnost v kardinalovo palačo na Place Royale, da poročam o uspehih.“

„Poročam!“ ponovita na tistem Chalais in vojvodinja.

Chalaisu se pojavi ta črna druga misel. Ne bo poročal, kajti ta človek ne sme živ zapustiti palače!

Vojvodinja stopi na misel in zapovedujoče iztegne roko proti Chalaisu: „Čakajte!“

Posebni naglas ga je rešil. Chalais se ustavi. Vojvodinja zavzdihne. Saint - Priac zaključuje svoja izvajanja:

„Evo, kaj poročam kardinalu. Da sem vas našel v vaši hiši v Saint - Lazaire, (Chalais se zgane presenečen)... da sem dospel tja brez kakršnekoli nesreče ali incidenta, in da sem vas tam našel samega... (Je li past? si misli Chalais.) Da ste bili nemilo presenečeni, da se njegova eminence ni osebno odzvala vašemu vabilu... (Chalais je otrpel samega začudenja)... in končno, da sva skupaj použila pripravljene okusni obedi...“

„Toda, zakaj, zakaj...?“ zajecelja Chalais ves zmeden.

„Zakaj vas rešujem?“ vpraša Saint - Priac. „To je samo moja zadeva, zato niti ne vprašajte. Samo obljubiti mi morate, da boste na mogoča kardinalova vprašanja tako govorili, jaz pa vam prisegam, da mu bom poročal, kakor sem pravkar povedal, in nič drugače.“

„Potrdil bom!“ živahno povzame Chalais. „Toda...“

„Nič toda. Beseda danaž mož velja!“

pravi Saint - Priac in se nakloni oboima ter obrne, da odide.

„Trenatek!“ zaprosi vojvodinja. „Ni ste li nikogar našli v gradcu?“

„Nikogar!“

„Tudi ne neke mlade dame?“

„Nikogar!“

„Saj jo morate poznati. Mislim go-

spodlčno Annais de Lesperis!“

„Nikogar!“ krikuje sedaj Saint - Priac, kakor zver, ki brani svoj plen, grozno pogleda okrog sebe in skoro beže zapusti dvorano.

Vojvodinja ostane zamišljena. Chalais jo motri...

„Je li vse izgubljeno?“ razmišlja ona. „Ni, ker kardinal ne bo izvedel ničesar. Treba pričeti iznova, evo, to je vse...“

In kradoma okoli s pogledom Chalais in zopet vztrepetata pri tem pogledu. Sedaj je gotova, bje se zadnja bitka med častihlepim in ljubeznijo. Močnejši zmaga. Komelija gre h koncu, molčebojna žrtev pričenja.

„Grof, rekla sem vam, da vam dolgujem odgovor...“

„Gospa...“

„Nocoj, ob desetih, bodite tukaj... Marina vas privode... Nocoj, grofe, dobite odgovor...“

Chalais se zvrtil v glavi. Oči zapre, z roko seže na srce. Ko zopet pogleda vame še zadnji pogled odhajajoče vojvodinje, enega onih pogledov, ki obljublajo najslajše, kar more obljubiti žena, sposobna, da povede izvoljenca v raj slasti...

Najboljši slovenski dnevnik je „Jutro“!

Objave

Društvo konceptnih uradnikov v Sloveniji. Odbor društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji sklicuje na zahtevo članov izredni občni zbor za sredo, 7. t. m. ob 15.30 uri v knjižnični dvorani pokrajinske uprave v Ljubljani (II. nadstropje). Predmet: „Nevezdržen gneten položaj konceptnih uradnikov politične uprave.“ Vabljeni so vsi državni konceptni uradniki, tudi nečlani. Da bo mogoče pravočasno dostaviti legitimacije za znižano vožnjo na južni železnici, naj tovariši, ki se nameravajo udeležiti občnega zbora, pošljejo frankirano kuverto za vsak urad s svojim naslovom tajniku: Narte Velikonja, Ahacijeva cesta, št. 13, Ljubljana. Ako dospe objavlja na državni železnici, se člani pravočasno obveste.

Sekcija Ljubljana Udruženja poreskih činovnikov bo imela svoj redni letni občni zbor ne 4. t. m., temveč v začetku aprila t. l. Težkoče radi obračunavanja pogrebne sklada zahtevajo, da se občni zbor preloži na prihodnji mesec in to tembolj, ker se je ravno 1. t. m. prijavilo več novih članov. Podrobneje bomo objavili pravočasno. — Predsedništvo.

Redni občni zbor Akademikega društva jugoslovanskih tehnikov se vrši jutri, dne 3. marca ob 14. uri v sobi št. 14. tehniškega poslopja z običajnim dnevnim redom. Vljudo se vabilo tudi strokovni in podporni člani.

III. družabni večer priredi za svoje članstvo, njih svojce in prijatelje društva „Društvo trgovskih in industrijskih namočencev Slovenije v Ljubljani“ v soboto dne 3. marca 1923 ob 8. uri zvečer v salona restavracije hotel Lloyd. Na sporedu je poleg raznih poročil društvenega predsedništva tudi postavitev lastnega pevškega zbora in porazgovor glede raznih prireditvev tekom spomladi in poletja, na to prosta zabava. Vse člane in prijatelje društva vabimo, da se prireditve, ki je splošno priljubljena v kar največjem številu udeležijo. — Odbor.

Društvo delovodij in industrijskih uradnikov vabi vse svoje člane na zborovanje dne 3. marca ob 7. zvečer v rožniškem domu, Komenskega ulica 12. Opozarja se na to, da se redno sprejemajo tudi novi člani, ter naj vsak zavreden delovodija pristopi k tej edini stanovski in nadstrankarski organizaciji.

Napake v slovenščini. V petek, 2. t. m. bo g. profesor Majcen nadaljeval svoje predavanje v dvorani „Ljudske univerze“ v Mariboru o napakah v slovenščini, ki jih delamo v govoru in pisavi. To predavanje bo četrto in zadnje in želeli bi bilo zelo, da se ga udeležijo več občanov, kakor do sedaj; želeli bi pa tudi tiste, da bi mariborski listi kaj več pisali o takih zanimivih predavanjih, ktera so le na korist našemu narodu in našemu jeziku.

Francoski krožek v Celju priredi v soboto 3. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma čajanko. Vršilo se bo predavanje s sklopičnimi slikami in bo igral kvartet.

Brezice. Dramatični odsek Čitalnice v Brezicah uprizaro v soboto, dne 3. marca 1923 ob osmi uri zvečer ter ponedelj v nedeljo, dne 4. marca t. l. ob 4. popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Brezicah „Sladkosti rodbinskega življenja“, veseloigra v treh dejanjih. Za mnogostevni obisk se priporoča odbor.

Koncert ljubljanskega pevškega zbora ZJZ v Slovenski Bistrici, vršec se v soboto 3. marca ob pol 8. uri zvečer v dvorani hotela „Beograd“, obeta biti zelo zanimiv. Ker so vstopnice že v predprodaji se p. n. občinstvo opozarja, da si jih pravočasno preskrbi.

Podružnica Kola Jugoslovanskih sester v Mostah ima 1. redni občni zbor v nedeljo 4. marca popoldan ob 4. uri v

solski telovadnici v Mostah. Članice in jo brotniki udeležijo se tega važnega zborovanja da se prepičate o delovanju. — Odbor.

Družabni večer priredi društvo univerzitetnih služiteljev v nedeljo, dne 4. marca, v salonu gostilne „Pri levu“, Gosposvetska cesta. Začetek ob sedmih zvečer. Vstop prost.

Meščanska šola v Trčiču priredi dne 3. in 4. marca 1923 s prijaznim sodelovanjem pevškega kvarteta Žepič iz Ljubljane, ki zapoje pesmi. Podroben spored je na lepkih. Čisti dobiček za knjige revnim učencem. Za obilni obisk prosil ravnateljstvo.

Zahvala. Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani je darovala „Komiteju za oskrbo ruskih dijakov“ kot prispevek za ustanovitev ruske akademike menze 16.366 K, za kar se ji podpisani najlepše zahvaljuje. Pri tej priliki prosimo vse naše dobrotnike, ki so nam pri vseh dosedanjih akcijah šli dobrohotno na roko, da sprejmejo našo iskreno zahvalo. „Komiteju za oskrbo ruskih dijakov“, tajništvo Zvezdarska ulica 1/1.

Pešadijska podoficirska šola v Zagrebu. Vojno ministristvo je odločilo, da se dne 10. maja 1923 sprejme v IV. pešadijsko podoficirsko šolo v Zagrebu 450 gojencev v starosti od 17. do 21. leta, ki so naši državljani in neoženjeni, ter so izvršili vsaj 4 razrede ljudske šole. Natančnejši pogoji se izvedo iz razglasov, kateri so bili poslani vsem občinskim uradom, okrajnim glavarstvom, komandam polkov in vojnihi okrožji.

Zahvala.

Vsem dobrim srcem, ki so mi stali ob strani ob silnem udarcu usode, ki me je zadel z nenadno izgubo mojega življenjskega druga

Janka Janežiča

postajenačelnika v Dragošlovem

se tem potom v svojem in svoje hčerke imenu najiskrenejše zahvaljujem.

Ljubljana, 1. marca 1923.

Nešta Janežičeva

roj. Keršič

Prvovrstna strojepiska

samostojna pisarniška moč išče primerne službe. Je sedaj državna uradnica izven Ljubljane; ker pri današnjih razmerah ne more izhajati, a nima izgleda, da bi prišla v Ljubljano, kjer bi lahko živila pri stariših, je prisiljena državno službo zapustiti. Cenjene ponudbe pod šifro „S. V.“ na upravo „Jutra“, Ljubljana.

Išče se zdrava vinska klet

v najbližji okolici Ljubljane, izven uživilskega ozemlja. Eventuelno se prevzame z vsem inventarjem. — Cenjene ponudbe pod „Prisna vina“ na upravo „Jutra“, Ljubljana, Prešernova ulica 54. 305

Vodja za bager se išče.

V tej stroki popolnoma izvežbani reflektanti z dobrimi izpričevanji naj pošljejo ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Bager“. 325

Trgovski sotrudnik

m žano stroko (Slovenec), 19 let star, zdrav in krepak, zmožen slovenščine, nemščine in za potrebo srbohrvaščine, išče službo v veliki trgovini v Vojvodini ali Sloveniji. Nastop lahko takoj. Ponudbe na Vladimir Mikuš, Ročica ob Paki, Slovenija. 322

Lokomobila.

Kupim lokomobilo 35 konjskih sil v uporabnem stanju. — Ponudbe pod „Nuino“ na Anončni zavod DRAGO BESELIJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1

Perilo

za dame, gospode in otroke po znižanih cenah pri A. Sinkovic nasl. K. Soss Ljubljana, Mesni trg št. 19.

Mali oglasi

steno do 20 besedi 1 Din, 3—, vsaki nedeljni 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, prebranje do 20 besedi 3 Din, vsaki nedeljni 5 besedi 2 Din. — Plače se aspraj. Lahko tudi v znakah. Ne vprašaj se odgovoriti, ako je vprašanje priložena znak za odgovor.

Službe

Trgovski pomočnik,

dobro izurjen železninar in strojarjske stroke, išče službo. Cenjene ponudbe pod „Zmočnost“ na podružnico „Jutra“, Maribor. 719

Posten deček z dežele

želi vstopiti v večjo trgovino za učena. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Učence“. 716

Nemška stonografija

se poučuje v popoldanskih urah. Učna doba 2 meseca. Ugovno za one, ki si želijo zboljšati svojo dohodke. Prijave na postni predst. št. 68, Ljubljana. 67

Učeno 701

za kovaško obrt, 14 do 15 let starega, zdravega, poštenega sprejme Jakob Kapus, podkovski kovač, Nova vas, p. Lesce (Gorenjsko). Pogoji p. dogovoru.

Obratovodja, 607

izkušena, za vule visoke napetosti in transformatorske postaje išče Elektrarna Fala-Maribor.

Preptsovanja

na pisalni stroj se sprejemajo. Naslov pove upravnistvo „Jutra“. 715

Trgovski pomočnik,

30 let star, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Albinu Pečarju, Imeao, post. Počiteljtek. 633

Ispraskan strojnik

k raznih lokomobila se sprejme. Neženjen imla prednost. Ponudbe poslati na Feida Deb ljaka. — Gmeljine nad Ljubljano. 696

Prodaja

Baraka 709

se prodaja v solutu 3 t. m. ob 10. uri popoldne dražbenim potom na Prelah, sredina.

Harmoniko, 705

dobro ohranjeno, tritonsko, prod. m. za 1000 Din. Vec se pozave pri G. Novaku, triven, Lasko pri Celju.

Prodaja

„Ljubljanski Zvon“, popolnoma nove letnike, vezane, 1902, 1905, 1906, 1913, 1914, 1920, 1922, 1926, 1927, 1929 & Din 125.—. Jerse, Naklo (Gorenjsko). 720

Stanovanja

Malo sobico 721

s hrano odiam takoj. Naslov pove uprava „Jutra“.

Lokali

Gostilna 702

ali restavracija, po možnosti z inventarjem kuhinje tudi mesarstva se vame v najem. Duple se poslati na upravo „Jutra“ po „Srečna soka“: najkasneje do 15. marca t. l.

Kupim

Kupim

za svojega sorojnika trgovsko hišo ali b. tel. v Ormožu, Ptuj ali Mariboru, etentualno t. d. mila, žago ali lepo posestvo, vinograd v ozemski, ptujski, mariborski okolici. Soudeležba pri boljšem podjetju ni izključena. Ponudbe s natančnim opisom, izmero zemljišča in zadnjo ceno na

D. Jančkovita, šefa oddaka pri poštni direkciji v Ljubljani. 722

Neprebitost

Proda se

posestvo obstoječe iz hite gospodarskih poslopij, okrog 11 orolov ajiv in travnikov, pol orala vinograda 30 orolov gozda ter pasuka. Ponudbe naj se pošljejo Valentinu Miklavu, posestniku v St. Pavlu ob Trebelnu — Gorica. 65

Dopisovanje

Mlad gospod,

star 22 let, akademsko usposobljen, želi znanja z mlada izobraženo gospodino. Ivalnost imajo one z dečeli. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Svoji k s ojim“. 723

Sodavinar in pek

s 100.000 do 150.000 kron premoženja se želi priženiti ali vreti v najem kak goron o obrt. Cenjene p. nudbe pod „Sodavinar“ na upr. v „Jutra“. 710

Razno

50.000 Din posojila,

bi rabil takoj na memento, glasce se na šest mesecev, in zahtevu obresti. Ponudbe pod šifro „Trgovec 698“ na upravo „Jutra“. 698

Mesarija 718

v industrijskem mestu Spodnje Stajerske na najpremetnejsem prostoru se to ograde v najem samcu ali oženemu pod zelo ugodnimi pogoji. Stanovanje: soba in kuhinja takoj na razpolgo. — Naslov pove uprava „Jutra“.

Potrjim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš sin, brat, stric, gospod

Josip Zentrich

poštni kontrolor

danes dne 1. marca t. l. ob 3. uri zjutraj, previden s tolažili sv. vere bogu vdano zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v petek dne 2. marca ob pol 4. uri popoldne iz hiralnice sv. Jožefa, Vidovdanska cesta, na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu prijazen spomin!

V Ljubljani, dne 1. marca 1923.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem, ki ste v teh težkih dneh povodom smrti naše blage mamice, gospe

Jerice Kuhelj

s prijazno in sočutno besedo težili našo boleost, zlasti vsem, ki ste s cvetjem in vencem kakor tudi z osebno udeležbo pri pogrebu dali izraza svojim srčnim čutilom in izkazali zadnjo čast naši nepozabljeni pokojnici, bodi tem potom izrečena naša najiskrenejša zahvala.

V Ljubljani, dne 28. svečana 1923.

Rodbina Kuhelj-Berbuč.